

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 7C/64/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318205197
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Červenáková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2018:4318205197.1

Uznesenie

Okresný súd Levice v spore žalobkyne: U. T., XX.X.XXXX, Č. XXX, proti žalovanému: J. C., XX.X.XXXX, Č. XXX, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd ukladá žalovanému J. C., T. XX.X.XXXX, zákaz priblížiť sa k žalobkyni U. T., T. XX.X.XXXX na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s tým, že pokiaľ by menovaní boli spoločne predvolaní na procesné úkony súdu v priestoroch budovy súdu alebo na akékoľvek iné procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní alebo iných orgánov verejnej moci v priestoroch nimi určených, sa na dobu vykonávania jednotlivých procesných úkonov tento zákaz nevzťahuje.

II. Súd priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému vo výške 100 %.

III. O náhrade trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Na Okresnom súde Levice sa pod sp. zn. 7C/64/2018 vedie konanie v spore žalobkyne: U. T., XX.X.XXXX, Č. XXX, proti žalovanému: J. C., XX.X.XXXX, Č. XXX, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia

2. Žalobkyňa sa návrhu doručenom Okresnému súdu Levice dňa 19.12.2018 domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží žalovanému zákaz približovať sa k nej na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov.

3. V podanom návrhu žalobkyňa uviedla, že so žalovaným nie sú manželmi, žili spolu ako partneri, pričom zo spoločného vzťahu sa im narodil syn. I. C., T. XX.XX.XXXX. Spoznali sa v roku 2012, vzťah nadviazali v roku 2014, kedy ju žalovaný požiadal o ruku, v tom istom roku spolu začali bývať. Násilie v ich vzťahu sa objavilo už po mesiaci spoločného bývania, kedy žalovaný prvýkrát udrel žalobkyňu. Vadili mu maličkosti, ktoré využíval na vyvolanie konfliktu. Násilie pokračovalo a po narodení syna sa stupňovalo, bil ju päťami do hlavy, neskôr do chrbta, aby to nezanechávalo viditeľné stopy. Žalobkyňa podala na žalovaného niekoľkokrát trestné oznámenie. Pri jednom z útokov v roku 2017 zo strany žalovaného na osobu žalobkyne, táto odišla k rodičom žalovaného, kedy na žalovaného podala trestné oznámenie. Žalovaný bol vzatý do cely predbežného zadržania. Keď ho prepúšťali, dostal zákaz priblíženia žalobkyni na 5 metrov. V letných mesiacoch ju žalovaný presvedčil, aby sa k nemu vrátila. Chvilku mali doma pokoj, až do doby, kedy žalovanému bolo doručené rozhodnutie o podmienčnom trestne za násilie, ktoré na žalobkyni páchal. Násilie, ktoré na žalobkyni žalovaný páchal sa začalo stupňovať približne v apríli 2018, dňa 5.5.2018 sa vystupňovalo až do takej miery, že sa žalovaný žalobkyni vyhrážal nožom, že ju zabije. Podarilo sa jej ujsť a znova podala trestné oznámenie. Žalovaný bol trestným rozkazom Okresného súdu Levice č. k. 2T/37/2018-156 uznaný vinným a bol mu uložený trest 6 mesiacov, ktorý si „odpykal“ vo D. R. T. C..

4. Žalobkyňa ďalej uviedla, že ich spoločné dieťa, mal. I. C., bol svedkom násillia, ktoré na nej žalovaný páchal. Ak na ňu kričal, alebo jej ubližoval, maloletý sa bál, plakal a snažil sa matku ochrániť. Správanie žalovaného nemalo dobrý vplyv na maloletého. Jeho vyhrážky tým, že ju zabije postupom času neadresoval iba žalobkyni, ale vyhrážal sa jej tým, že zabije aj ich spoločného syna I.. Z tohto dôvodu sa v čase, kedy sa mal žalovaný vrátiť z VTOS rozhodla žalobkyňa, z obavy o svoj život aj život mal. I., odísť do krízového centra.

5. Dňa 08.10.2018 podala žalobkyňa na tunajší súd návrh na úpravu práv a v povinností k mal. I., ktoré je vedené pod sp. zn. 6P/238/2018. V konaní jej bol neodkladným opatrením dňa 23.10.2018 dočasne zverený maloletý a žalovaný bol zaviazaný na mal. prispievať sumou 28 Eur mesačne. Nakoľko bol odporca uznaný vinným zo závažného prečinu má žalobkyňa dôvodnú obavu o svoj život a zdravie.

6. Súd sa oboznámil s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 17.12.2018 (doručený tunajšiemu súdu dňa 19.12.2018) a tiež s trestným rozkazom Okresného súdu Levice č.k. 2T/37/2018-156 zo dňa 11.7.2018, ktorým bol žalovaný v procesom postavení obžalovaného odsúdeným na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne pre spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a) Trestného zákona a na § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona v spojení s § 127 odsek 5 Trestného zákona. Trestným rozkazom bol žalovaný/obžalovaný uznaný za vinného z toho, že dňa 05.05.2018 v čase okolo 03:15 hodiny v mestskej časti Čankov v rodinnom dome so súpisným číslom 200 pri vchodových dverách napadol svoju družku U. T., a to tým spôsobom, že pri vchodových dverách do domu jej dal facku na ľavé líce, po čom sa presunuli do priestorov kuchyne, kde J. C. vytiahol zo zásuvky kuchynskej linky nôž o veľkosti cca 20 cm, s ktorým sa začal U. T. vyhrážať zabitím, a to tak, že jej nožom mieril na brucho a povedal jej, že ju z domu vynesú už len v igelitovom vreci, po čom nôž vrátil do zásuvky, následne U. T. šla po svojho maloletého syna I., T.. XX.XX.XXXX a vrátila sa späť do priestorov kuchyne, kde sa jej J. C. opätovne začal s nožom v ruke vyhrážať, že ju zabije podrezaním, ak sa mu počas rozhovoru nebude dívať do očí, po čom nôž položil na kuchynskú linku a prešiel za U. T. do priestorov chodby, kde ju chytil rukou za krk, ktorý jej stlačil s hrozbou, že ju uškrtí, ak začne kričať a opätovne jej zdôraznil, že ak ho udá na políciu, tak ju vynesú z domu už len v igelitovom vreci, a udrel ju päťou do oblasti sánky, v dôsledku čoho začala krváčať z úst, a týmto svojím konaním u U. T. vzbudil strach o svoj život a zdravie, ako aj život a zdravie ich maloletého syna, a teda sa inému vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, so zbraňou a na chránenej osobe, blízkej osobe.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určitý čas.

13. Z citovaných ustanovení CSP vyplýva, že základnou podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Podľa zákona takýmito dôvodmi sú právny a faktický stav medzi stranami sporu, ktorý vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov, alebo obava, že exekúcia by mohla byť ohrozená, ako aj osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému

sa má poskytnúť ochrana navrhovaným neodkladným opatrením. Pokiaľ ide o osvedčenie dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, navrhovateľ neodkladného opatrenia je povinný uviesť rozhodujúce skutočnosti a pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a tým preukázať existenciu právneho a faktického vzťahu medzi stranami sporu. Súd pri posudzovaní osvedčenia dôvodnosti nároku nevykonáva proces dokazovania ako v prípade rozhodovania vo veci samej, ale pre účely rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia postačuje rozhodovanie súdu len na základe listín predložených navrhovateľom.

14. Zmyslom neodkladného opatrenia je dočasná úprava právnych pomerov strán. Ako vyplýva z tohto procesného inštitútu, ide o dočasné opatrenie, nariadením ktorého súd poskytne dočasnú ochranu práv a právom chránených záujmov strán konania. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy. Účelom neodkladného opatrenia nie je prejednávať rozhodnutie súdu v samotnom merite sporu.

15. Neodkladným opatrením možno uložiť strane sporu podľa § 325 ods. 2 CSP, aby niečo konala, alebo sa zdržala nejakého konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa dočasne upravujú pomery strán je osvedčenie naliehavosti takejto úpravy a osvedčenie nároku vo veci samej. Podstatné je, aby existovala dôvodná obava, že právo bude ohrozené, alebo ak je nutné bezodkladne upraviť pomery účastníkov. V danom prípade súd zistil, že existujú také okolnosti, pre ktoré je treba bezodkladne upraviť pomery. Z doposiaľ preukázaného je zrejmé, že žalovaný sa voči žalobkyni dlhé roky správal agresívne, ohrozoval ju, vyhrážal sa jej a s útokmi na ňu neprestal napriek tomu, že bol za takéto správanie odsúdeným a vykonal trest odňatia slobody.

16. Z návrhu žalobkyne je zrejmé, že táto navrhuje nariadiť neodkladné opatrenie na ochranu svojho života a zdravia, pričom táto bude dosiahnutá tým, že súd zakáže žalovanému približovať sa k nej na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Navrhuje teda úpravu vzájomného pomeru medzi ňou a žalovaným.

17. Súd posúdil návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia a zistil, že je dôvodným.

18. Medzi žalobkyňou a žalovaným existuje právny vzťah (pomer), pretože sú rodičmi maloletého dieťaťa a partnermi/bývalými partnermi, donedávna žili v spoločnej domácnosti, pričom tento pomer vyžaduje bezodkladnú úpravu. Nevyhnutnosť a bezodkladnosť tejto úpravy spočíva v tom, že (bývalý) partner žalobkyne bol právoplatne odsúdeným za násilie páchané na žalobkyni. Súd má nielen dôvodné podozrenie z násillia osvedčené zo samotných skutkových tvrdení žalobkyne, ale má dokonca preukázané, že súd za dané konanie odsúdil žalovaného na nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody, pričom existuje dôvodná obava, že žalovaný bude v tomto konaní pokračovať aj po tom, čo bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Súd nariadil neodkladné opatrenie z dôvodu, aby zabránil prípadnému útoku žalovaného na žalobkyňu, ktorého sa môže opakovane dopustiť.

19. Z dôvodu potreby ochrany života a zdravia žalobkyne, súd vyhovel návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré spočíva v zákaze žalovaného priblížiť sa k nej na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Týmto zákazom je možné lepšie predísť konaniu, ktorým sa žalovaný vyhráža žalobkyni (najmä že ju zabije). Je zrejmé, že takýmto konaním môže byť ohrozená telesná integrita žalobkyne (napr. poškodenie zdravia) a takisto aj jej duševná integrita (už samotná prítomnosť žalovaného v jej blízkosti môže objektívne u žalobkyne vyvolávať duševné útrapy). Súd považoval za potrebné z praktického hľadiska vylúčiť „platnosť“ tohto zákazu v prípade vedenia tohto a iných súdnych, resp. iných konaní, pri ktorých nemožno vylúčiť že sa žalobkyňa a žalovaný stretnú pri vykonávaní konkrétnych procesných úkonov a z objektívnych dôvodov (napr. rozloha pojednávacej miestnosti) nebude možné zabezpečiť, aby fyzická vzdialenosť medzi nimi bola menšia ako 10 metrov. Z tohto dôvodu súd rozhodol tak, že v prípade vykonávania procesných úkonov, na ktorých sa bude vyžadovať osobná prítomnosť žalobkyne i žalovaného sa tento zákaz neuplatňuje. V tomto smere súd poukazuje na to, že v prípade účasti na procesných úkonoch bude ochrana poskytovaná týmto neodkladným opatrením nahradená ochranou, ktorú počas týchto úkonov, žalobkyne dokážu zabezpečiť príslušné úradné osoby (napr. orgány činné v trestnom konaní, justičná stráž a pod.).

20. Čo sa týka trvania neodkladného opatrenia súd predmetný zákaz uložil bez časového obmedzenia z dôvodu, že v súčasnosti nie je možné určiť dobu, po ktorú budú trvať dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Koncepcia inštitútu neodkladného opatrenia vychádza z princípu ochrany práv a oprávnených záujmov

žalobcu bez vopred vymedzeného časového ohraničenia, pokiaľ trvajú dôvody jeho nariadenia (§ 330 CSP).

21. Súd je toho názoru, že s poukazom na doterajšie konanie žalovaného voči žalobkyni a ich maloletému synovi, ktoré sa nijak nezlepšilo ani opakovaným vyvodením trestnej zodpovednosti odsúdením žalovaného za nebezpečné vyhrážanie, je dôvodná obava, že bude ďalej žalobkyňu ohrozovať po tom, ako bol prepusteným z výkonu trestu na slobodu. Hlavným cieľom tejto zákonnej úpravy je to, aby bolo zabránené žalovanému v konaní, ktorým, napriek opakovaným odsúdeniam, naďalej týral žalobkyňu. Žalobkyňa sa naďalej cíti ohrozená a má obavy o svoj život a zdravie. Právo musí chrániť slabšie strany a aj za cenu zásahu do práva žalovaného na voľný pohyb, aby sa právne situácie riešili takým spôsobom, aby bolo právo žalobkyne na pokojný a zdravý život zabezpečený obmedzením práva žalovaného.

22. Podľa čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, sloboda pohybu a pobytu sa zaručuje. Slobody podľa odsekov 1 a 2 môžu byť obmedzené zákonom, ak je to nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu zdravia alebo ochranu práv a slobôd iných a na vymedzených územiach aj v záujme ochrany prírody. Žalobkyňa uviedla, že stále má dôvodnú obavu z konania žalovaného a na základe doposiaľ zistených skutočností súd vyhodnotil tieto obavy z pokračovania žalovaného v násilnom konaní voči žalobkyni a jej synovi za reálne a dôvodné. Z uvedeného dôvodu súd dočasne upravil pomery tak, že žalovanému uložil nepribližovať sa k žalobkyni na určitú vzdialenosť. Žalovaný musí vzdialenosť od žalobkyne dodržať aj v tom prípade, ak sa mieni stretnúť so svojim maloletým synom.

23. Toto neodkladné oparenie môže byť zrušené postupom podľa §334 CSP, podľa ktorého súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Na podanie návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia je legitimovaná nie len osoba, ktorej bola neodkladným opatrením uložená povinnosť (aj spočívajúca dodržovaní zákazu), ale aj samotná žalobkyňa neodkladného opatrenia.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Súd vyslovil, že žalobkyni sa priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech, vzniklo jej právo na náhradu trov konania voči žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Levice na Krajský v Nitre, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci s týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolanie dôvody) čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky,

- a) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- b) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1/ ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom jeho doručenia (332 ods. 1 CSP).